

Internationale Kommission zum Schutz des Rheins
Commission Internationale pour la Protection du Rhin
Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn

Workshop over "Sedimenthuishouding en sedimentmanagement" op 24 en 25 juni 2024 in Straatsburg

Foto: Eiland Rohrschollen

Achtergrond en doel

In het programma Rijn 2040 zijn naast doelstellingen voor het kwalitatieve sedimentmanagement (zie hoofdstuk 2.2, doel 4 op p. 17) ook doelstellingen geformuleerd voor het kwantitatieve sedimentmanagement, dus de sedimenthuishouding (zie hoofdstuk 2.1, doel 3 op p. 12 en 13). Een verbeterde sedimenthuishouding in de Rijn is belangrijk voor de ecologie en de morfodynamiek. Teneinde dit doel te bereiken, wordt als maatregel voorgesteld om een kwantitatief sedimentmanagementplan op te stellen indien nodig.

In het werkprogramma 2022-2027, dat begin 2022 werd vastgesteld, wordt sedimentmanagement beschreven als een interdisciplinaire taak. Voor 2024 moet er een inventarisatie worden opgemaakt van lopende of uitgevoerde maatregelen voor het herstel van de sedimentdynamiek; voor 2027 moeten de eisen aan een evenwichtige sedimenthuishouding worden gedefinieerd. De mogelijkheid om na 2027 een interdisciplinair sedimentmanagementplan op te stellen moet worden getoetst, rekening houdend met de uitdagingen van de klimaatverandering en de bestaande en nieuwe hydromorfologische belastingen.

In het kader van een internationale en interdisciplinaire workshop op 24 en 25 juni 2024 in Straatsburg zullen een gezamenlijk begrip en doelen rond sedimenthuishouding en sedimentmanagement in het Rijnstroomgebied worden ontwikkeld.

Concrete doelen van de workshop zijn:

- ontwikkeling van een gezamenlijk begrip van/gezamenlijke doelen voor een verbeterde sedimenthuishouding aan de Rijn (visie voor de Rijn);
- verbetering van het systeeminzicht door de meetmethodes en het gegevensbeheer te harmoniseren: uitwisseling van informatie over meetmethodes/modelleringen, overwegingen in verband met de opbouw van een gezamenlijk meetnet;
- verbetering van de coördinatie van het sedimentmanagement in het Rijnstroomgebied;
- van elkaar leren: informatie-uitwisseling over good-practicemaatregelen en financieringsmogelijkheden;
- aanbevelingen voor de toekomstige werkzaamheden binnen de ICBR: onder meer de noodzaak om het kwalitatieve sedimentmanagementplan Rijn te actualiseren, de noodzaak om een kwantitatief sedimentmanagementplan Rijn op te stellen of om een geïntegreerd sedimentmanagementplan tot stand te brengen.

Tijdens de workshop zal er worden gesproken over de effecten van klimaatadaptatie op de sedimenthuishouding en het sedimentmanagement.

De deelnemers aan de workshop zullen van tevoren de evaluatie van de vragenlijst in verband met sediment ontvangen, die in de zomer van 2023 door de werkgroepen H, B en S is beantwoord, en eventueel andere desbetreffende literatuur.

De resultaten van de workshop zullen door een redactieteam worden samengevat in een rapport en gepubliceerd.

Organisatorische punten

De workshop vindt op 24 en 25 juni 2024 in de drie werktalen van de ICBR (NL, DE, FR) als fysieke bijeenkomst plaats bij de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) in het Palais du Rhin in Straatsburg, Place de la République 1 ([zie locatie hier](#)). De workshop vindt voornamelijk plaats in de grote zaal (Grande Salle) en deels in de zaal "Salon de l'Empereur" (break-out sessies) op de eerste verdieping.

Het aantal deelnemers, inclusief sprekers, is beperkt tot maximaal zestig.

De twee break-out sessies vinden tegelijkertijd plaats, één in de drie werktalen en de andere in het Engels.

Doelgroep

Leden van de werkgroepen H, B, S evenals externe deskundigen van

- andere commissies/overleggroepen (bijv. CHR, CCR, LAWA);
- andere stroomgebieden (bijv. Elbe, Donau);
- kennisinstellingen (bijv. Universiteit Straatsburg, BOKU Wenen, BfG) en onderzoeksprojecten (bijv. Rivers2Morrow);
- andere relevante sectoren (bijv. scheepvaart).

Workshop over "Sedimenthuishouding en sedimentmanagement" op 24 en 25 juni 2024 in Straatsburg

Programma

24 juni 2024 (dag 1, workshop)

Gespreksleiding: Laurent Schmitt (Universiteit Straatsburg) en Stella Jelden (DREAL Grand-Est, voorzitter van de WG B)

Tijd	Activiteit/onderwerp	Spreker
8.45u	Registratie	
9.15u - 9.35u	Verwelkoming en inleiding	<p>Lucia Luijten (secretaris-generaal van de CCR)</p> <p>Miriam Haritz (voorzitter van de ICBR) <i>per videoboodschap</i></p> <p>Josiane Chevalier (prefect van de regio Oost-Frankrijk, coördinator van het Rijn-Maasstroomgebied) of plaatsvervanger</p> <p>Jan Kruijshoop (voorzitter van de WG H)</p>
Blok 1: Sedimentdynamiek van de bron tot de monding (inventarisatie)		
9.35u - 10.45u	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwijzen van kennislacunes, uitdagingen en maatregelen - ICBR-rondvraag bij de Rijnsoeverstaten • Werkzaamheden van de CHR: sedimentbalans en -beheer in het Rijnstroomgebied • Gevolgen van klimaatverandering en extreme gebeurtenissen in het Nederlandse deel van de Rijndelta. Bodemerosie en een veranderende afvoerverdeling 	<p>Jan Kruijshoop (voorzitter van de WG H)</p> <p>Gudrun Hillebrand (BfG) en Helmut Habersack (BOKU)</p> <p>Ralph Schielen (Rijkswaterstaat, TU Delft)</p>

Tijd	Activiteit/onderwerp	Spreker
10.45u - 11.05u	Koffiepauze	
Blok 2: Sedimentkwantiteit (methodes/metingen/maatregelen)		
11.05u - 11.50u	<ul style="list-style-type: none"> Voortgangscntrole van de WSV in het kader van het sedimentbeheer op de vrij afstromende Rijn Duurzame revitalisering en overstromingsrisicobeheer in de oude loop van de Rijn tussen Kembs en Breisach Ecologische doelen van het herstel van het transport van bodemmateriaal in de Hoogrijn 	<p>Christina Bode (WSA Rijn)</p> <p>Valentin Chardon (Universiteit Straatsburg)</p> <p>Manuel Nitsche (BAFU)</p>
Break-out sessies		
11.50u - 12.50u	<p>Break-out sessie 1a: Wat betekent een "verbeterde" sedimenthuishouding in de Rijn? Hoe zou een <u>gezamenlijke</u> visie voor alle stakeholders eruit kunnen zien?</p> <p>Gespreksleiding: Gudrun Hillebrand (BfG)</p> <p><i>Vergaderzaal: Salon de l'Empereur (max. 19 deelnemers)</i></p> <p><i>Taal: EN</i></p>	
Tegelijkertijd met break-out sessie 1a	<p>Break-out sessie 1b: Hoe kunnen maatregelen in het stroomgebied beter worden gecoördineerd tussen de bevoegde instellingen?</p> <p>Gespreksleiding: Roel Burgers (CHR)</p> <p><i>Vergaderzaal: Grande Salle</i></p> <p><i>Talen: NL, DE, FR</i></p>	
12.50u - 13.50u	Lunchpauze	
13.50u - 14.10u	Presentatie en samenvatting van de resultaten van de break-out sessies 1a en 1b voor alle aanwezigen door de gespreksleiders van de break-out sessies	

Tijd	Activiteit/onderwerp	Spreeker
Blok 3: Sedimentkwaliteit (stand van zaken en effecten)		
14.10u - 14.55u	<ul style="list-style-type: none"> • Stand van de implementatie van het kwalitatieve sedimentmanagementplan van de ICBR • Is de sedimentkwaliteit een belangrijke factor in relatie tot de ecologische doelen van de KRW? • Uitdagingen in verband met de afzetting van fijn sediment in de Rijn: resultaten van geochronologisch en geochemisch onderzoek in een sedimentarchief in Rhinau 	<p>Jaqueline Lowis (LANUV)</p> <p>Marieke de Lange (Rijkswaterstaat)</p> <p>Cassandra Euzen (Universiteit Straatsburg)</p>
Blok 4: Geïntegreerd sedimentmanagement en toekomstige werkzaamheden van de ICBR		
14.55u - 15.25u	<ul style="list-style-type: none"> • Sedimentbeheer in de context van de KRW: KRW CIS sedimentleidraad • Sedimenttransport en -balans in het stroomgebied van de Donau 	<p>Jos Brils (SedNet, Deltares)</p> <p>Helmut Habersack (BOKU)</p>
15.25u - 15.45u	Koffiepauze	
Break-out sessies		
15.45u - 16.45u	<p>Break-out sessie 2a: Wat wordt er in de landen gemeten en met welke resolutie in de tijd en de ruimte? Is het zinvol om te homogeniseren en is de opbouw van een gezamenlijk meetnet voor de Rijn gewenst?</p> <p>Gespreksleiding: Jan Kruijshoop (voorzitter van de WG H)</p> <p><i>Vergaderzaal: Grande Salle</i></p> <p><i>Talen: NL, DE, FR</i></p>	

Tijd	Activiteit/onderwerp	Spreker
Tegelijkertijd met break-out sessie 2a:	<p>Break-out sessie 2b: Hoe moet een toekomstig ICBR-sedimentmanagementplan eruitzien (integrale behandeling versus afzonderlijke behandeling kwantitatief/kwalitatief)? Welke vervolgstappen moeten er worden genomen in de overleggroepen van de ICBR?</p> <p>Gespreksleiding: Helmut Habersack (BOKU)</p> <p><i>Vergaderzaal: Salon de l'Empereur</i> (max. 19 deelnemers)</p> <p><i>Taal: EN</i></p>	
Conclusies		
16.45u - 17.05u	Presentatie en samenvatting van de resultaten van de break-out sessies 2a en 2b voor alle aanwezigen door de gespreksleiders van de break-out sessies	
17.05u - 17.15u	<p>Conclusies: Wat nemen we mee uit deze workshop?</p> <p>Aanbevelingen</p> <p>Feedback</p>	
Einde ca. 17.30u	Slotwoord; informatie in verband met de excursie	
Vanaf 19.00u	<p>Etentje (op eigen kosten) in restaurant¹</p> <p><u>"Le Grand Tigre"</u></p> <p>rue du Faubourg National 5 67000 Straatsburg</p> <p>(zie locatie hier)</p>	

¹ Voor deelnemers die zich hebben aangemeld voor het etentje.

25 juni 2024 (dag 2, excursie naar het eiland Rohrschollen²)

9.30u tot ca. 13.00u

Start en einde van de excursie met de bus: Boulevard de Metz 3 (aan het station), Straatsburg

Onderwerp van de excursie: Ecologische en sedimentaire herdynamisering van het eiland Rohrschollen

Opmerking: U kunt uw bagage in de bus laten tijdens de excursie.

---

² Voor deelnemers die zich hebben aangemeld voor de excursie.